GIMNAZIJA
Telšių r. Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazija

Gimnazijos naujienos

2019 m. sausis – kovas Nr. 2

V.KUDIRKAI- 160
“TAUTIŠKAI GIESMEI”-120

Vincas Kudirka - žymiausias XIX a. pab. lietuvių publicistas,”Varpo” steigėjas ir leidėjas. V.Kudirka sukūrė “Tautišką giesmę”, tapusią Lietuvos Respublikos himnu, kurio tekstas ir buvo 1898 m. išspausdintas 6-ame „Varpo“ numeryje.

V.Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31d. Vilkaviškio apskrityje, Paežerių kaime, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Mokėsi Paežerių pradžios mokykloje, kur pasižymėjo visokeriopais savo gabumais. 1871m. baigęs pradžios mokyklą, įstojo į Marijampolės gimnaziją.

Baigęs šešias klases, tėvo verčiamas V.Kudirka įstojo į Seinų kunigų seminariją, kurioje mokėsi dvejus metus, bet buvo pašalintas dėl “pašaukimo stokos”. Netekęs materialinės tėvo paramos, 1879 m. jis vėl tęsė mokslą Marijampolės gimnazijoje.

1881m. V.Kudirka sidabro medaliu baigė gimnaziją ir galėjo gauti Maskvos universitete stipendiją, tačiau jis be jokios piniginės paramos išvyko studijuoti į Varšuvos universitetą. Vienerius metus studijavo istorijos - filologijos fakultete, vėliau perėjo į medicinos fakultetą. Lėšų pragyvenimui užsidirbdavo privačiomis pamokomis ir perrašinėdamas rankraščius.

1890-1894m. V.Kudirka dirbo gydytoju Šakiuose, rašė literatūrinius kūrinius, rinko tautosaką, komponavo muzikines pjeses. Susirgęs džiova, 1894 m. pabaigoje išvyko į Jaltą (Krymą) gydytis, bet dėl lėšų stokos 1895 m. grįžo į Lietuvą, įsikūrė Naumiestyje. Tais pačiais metais dėl lietuviškos veiklos buvo suimtas, bet greit paleistas. V.Kudirka mirė 1899 m. lapkričio 6d. Naumiestyje, kur ir palaidotas.

V.Kudirkos didelė įtaka atgyjančiai lietuvių tautai nesiriboja vien XIX a. paskutiniu dešimtmečiu. Ji siekia ir mūsų laikus: jo skelbtos idėjos tebegyvos ir tebeaktualios ir šiandien, nes jis nustatė teisingas gaires laisvės siekiančiai Lietuvai.

G.Vasiliauskaitė, 6 klasė

LIETUVOS HIMNAS

Kiekviena šiuolaikinė valstybė turi ne tik herbus, vėliavas, bet ir garsinius simbolius - himnus.

Lietuvos valstybės himno, kaip ir tautinės vėliavos, idėja atsirado užsienyje. Iš pradžių į jį pretendavo net keli kūriniai.

Lietuvos himno, kitaip vadinamo „Tautiška giesme“, žodžius sukūrė ir muziką pritaikė Vincas Kudirka. Jo tekstas su gaidomis buvo išspausdintas 1898 m. „Varpo“ 6-ame numeryje.

Pirmą kartą „Tautiška giesmė“ viešai giedota 1899 m. lapkričio 13 d. Peterburge, koncerte lietuviams studentams šelpti. Atgavus spaudą, himnas tapo kone visų renginių sudėtine dalimi. Lietuvoje jis pirmą kartą viešai giedotas M.Petrausko vadovaujamo choro 1905m. birželio 6 d. Vilniuje. Atsistojimas giedant Kudirkos himną tapo visuotiniu papročiu lietuviškuose vakaruose.

Toksai atsistojimas buvo svarbus Kudirkos „Tautiškos giesmės“ virtimo tautos himnu istorijoje. Taigi „Tautiška giesmė“ Lietuvos himnu pripažinta dar iki Lietuvos valstybės atkūrimo ir giedota iki 1950 m. liepos mėn. vidurio, po to ji uždrausta. Draudžiamuoju laikotarpiu Lietuvos himnas tapo tautinio pasipriešinimo totalitariniam režimui simboliu. Dažniausiai jis buvo giedamas per įvairias šventes šeimose ir nedideliuose patikimų žmonių susibūrimuose.

1988 m. liepos 9 dieną Vingio parke su pakilimu giedota „Tautiška giesmė“ tapo Sąjūdžio mitingų pagrindine giesme. Kaip ir vėliava, Lietuvos valstybės himnas oficialiai patvirtintas 1988 m. lapkričio 18 d.

E.Vikniutė, 6 klasė

LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA

Sausio 13-oji Lietuvoje minima kaip atmintina diena. 1991 m. šią dieną vyko masinis taikus Lietuvos piliečių pasipriešinimas Sovietų Sąjungos vadovybei. Tądien prie televizijos bokšto Vilniuje buvo sužeista daugiau kaip 600 taikių ir neginkluotų žmonių, o žuvo 14 Lietuvos didvyrių.

Šią sausio 13-ąją minėjome mokyklos kieme, kur prie laužo mokiniai skaitė V.V.Landsbergio „Sausio 13-osios sniegenas“ ir eilėraščius, skirtus žuvusiems.

Sausio 12 d. Vilniuje vyko jau 28 pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“. Renginyje dalyvavo daugiau kaip 8000 bė-

gikų, tarp kurių buvome ir mes, Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos šauliai kartu su visa 8-ąja rinktine. Nuo pat bėgimo pradžios vieni kitus palaikėme, judėjome koja kojon. Pilni gerų emocijų ir naujų jėgų pasiekėme finišą, kur dalijomės karšta arbata.

Sausio 13 d. – tai ta diena, kai šaulių priesaiką davė dar penki mūsų gimnazijos mokiniai. Tai K. Rusteikaitė, A.Juškaitė, I.Janulevičius, L.Rubavičius,G.Viknius.Iš pradžių labai jaudinomės, kad reikės duoti priesaiką ir pabučiuoti Lietuvos vėliavą. Prieš priesaiką vyko repeticija, kaip eiti rikiuotėje, kaip sakyti priesaikos žodžius. Prisiekėme mylėti Tėvynę, jai tarnauti, saugoti jos laisvę, jos turtą. Po priesaikos mus pasveikino 8 rinktinės Telšių kuopos vadai, tėvai.

I.Janulevičiūtė, A.Juškaitė, 8 klasė

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Vasario 16-osios minėjimas-studija „Lietuva“ šiais metais vyko vasario 15 d., kurią gimnazijos mokiniai praleido netradiciškai. Minėdami Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, gimnazistai ir mažesniųjų klasių mokiniai turėjo progą išbandyti kitokią veiklą: dalyvavo meno, mokslo ir teatro studijose.

Visa mokyklos bendruomenė rytą pradėjo giedodama valstybės himną, po kurio sekė trumpas supažindinimas su Lietuvos nepriklausomybės akto signatarais ir dienos veikla. Pradinėse klasėse, padedant III klasės gimnazistams, eilėraščius bei dainas Lietuvai kūrė mūsų mažiausieji.

Vyresniųjų klasių mokiniai gilino savo žinias apie Lietuvos istoriją, meną ir gamtą. II klasės gimnazistai pasiryžo atkurti Vasario 16-sios akto pasirašymą, suvaidindami akimirką, kai signatarai vienas po kito paliko savo parašus ant Lietuvai be galo svarbaus dokumento.

Ši neįprasta diena baigėsi renginiu aktų salėje, kur visų klasių mokiniai pristatė jiems pavestus per pamokas atlikti darbus.

J. Balskutė, II klasė

KELIONĖ Į ESTIJĄ IR SUOMIJĄ

Viskas prasidėjo anksti ryte, kai išvykome į 3 dienų kelionę Lietuva- Latvija -Estija-Suomija. Nusimatė ilga bei turininga kelionė!

Pirmąją dieną nuvažiavę ilgą kelią sustojome ties Pernu (Estija). Sužinoję apie šį Estijos Baltijos jūros pakrantės kurortą įdomių faktų, galėjome drąsiai palyginti jį su Vilniumi, nes istoriniai įvykiai labai panašūs. Kita kelionės stotelė buvo nuostabusis Estijos miestas, sostinė Talinas. Pasivaikščiojimą Taline pradėjome Hidrolėktuvų muziejuje, kur įrengta moderni ekspozicija. Iš tiesų tai yra didžiulis angaras, pastatytas dar Pirmojo pasaulinio karo metu. Prieš šimtmetį hidrolėktuvai naudoti žvalgybai. Muziejus paliko didelį įspūdį, nes eksponatus buvo galima paliesti ir net išbandyti. Vėliau vaikštinėjome po siauras aukštutinio miesto gatveles ir grožėjomės išlikusiais pilies bokštais.

Kelionę tęsėme važiuodami į Talino jūrų uostą. Sužinojome daug negirdėtų faktų apie Suomiją ir sostinę Helsinkį. Sostinė yra sudaryta iš 4 miestų. Mieste kalbama dviem kalbomis: švedų ir suomių. Po miestu yra įrengta traukinių stotis. Taip pat miestas turi kampelį imigrantams. Helsinkyje stovi bažnyčia, kuri ypatinga tuo, kad yra įrengta uolienos masyve. Įėję apžiūrėti vidaus, pamatėme uoloje įkurtą altorių. Taip pat lankėmės Gamtos istorijos muziejuje. Keturi muziejaus aukštai yra pripildyti eksponatų ir pasakojimų apie Suomijos bei viso pasaulio gamtą, gyvūniją ir jos evoliuciją. Lankėmės mokslo centre „Heureka”, kuriame sužinojome apie naujausius mokslo pasiekimus, intriguojančias metodikas bei teorijas. Vaikštinėjome po Turgaus, Senato aikštes. Taip pat buvome nuėję apžiūrėti Šv. Mikalojaus bažnyčios.

Grįžome laimingi ir patenkinti, pasisėmę naujų įspūdžių ir žinių. Lauksime kitų kelionių.

G.Juškevičiūtė, I klasė

Leidinį parengė Telšių r. Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos MAIRONIEČIAI